VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

Christen Unie

VEENENDAAL VERBINDEN

Geef geloof een stem!

Veenendaal
regional food valley
FAIRTRADE GEMEENTE
50

Veenendaal Verbinden

In Veenendaal gaat er veel goed. Veenendalers zijn bescheiden en betrokken. Dat is een grote kracht. Daarnaast zijn Veenendalers aanpakkers, zeer zelfredzaam en hebben ze ondernemingszin. Ook zien we dat Veenendaal actief aan de slag is met duurzaamheid en daar hart voor heeft.

De ChristenUnie vindt dat het meer dan ooit belangrijk is om te geloven in een stad en gemeente waar het niet meer gaat om 'ik' maar om 'wij'. In een politiek van draagkracht en draagvlak. In verbinding staan met en tussen Veenendalers. Wij willen de Veenendaalse samenleving dienen vanuit christelijke waarden en normen. Wij geloven in God die vanuit de Bijbel ons leert hoe wij op deze wereld samen moeten leven. Naast de tien leefregels leert Jezus Christus ons om God en onze naasten lief te hebben.

De ChristenUnie wil in Veenendaal, met de Veenendalers, bouwen aan een toekomst waarin er verbinding tot stand komt tussen de verschillende groepen in onze samenleving. Tussen oud en jong, hoog- en laagopgeleiden, mensen van verschillende culturen en godsdienstige en levensbeschouwelijke achtergronden. Dit alles om Veenendaal met elkaar mooier te maken en de onderlinge samenhang te versterken.

Onze droom is dat Veenendaal een duurzaam groeiende en bloeiende stad is, waar reuring is en voldoende te beleven valt, waar veel groen is, waar werk is en opleidingen zijn en waar er aandacht en hulp is voor iedereen die dat nodig heeft. Een stad waar verschillen worden gerespecteerd en bewoners naar elkaar luisteren. Een stad die veilig is en waar het in elke fase van je leven plezierig wonen is. Dát is ons uitgangspunt.

Dit doen we vanuit de overtuiging dat waarden als veiligheid en gerechtigheid, vrijheid, leefbaarheid en verantwoordelijkheid in de samenleving van blijvende waarde zijn en door God worden aangereikt. Wij geven dit praktisch vorm. Zo vertalen we geloof in politiek.

De ChristenUnie:

- Streeft naar een toekomstbestendig Veenendaal – voor ons en onze kinderen.
- Komt op voor een samenleving waar iedereen meetelt.
- Gaat voor vrijheid en veiligheid.

Zoek de vrede voor de stad en bid ervoor, want in haar vrede zult u vrede hebben.
(Jeremia 29:7)

Onze lokale politici en bestuurders staan midden in de Veenendaalse samenleving en zetten zich actief in binnen allerlei maatschappelijke functies in Veenendaal. Dat doen we vanuit onze christelijke overtuiging en persoonlijke betrokkenheid. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Inhoudsopgave

Veenendaal Verbinden 3

Hoofdstuk 1: Zorg voor de samenleving 6
1.1 Zorg 6
1.2 Volksgezondheid 6
1.3 Zorg voor kwetsbare inwoners 6
1.4 Zorg voor vluchtelingen 9

Hoofdstuk 2: Leefomgeving en duurzaamheid **10**
2.1 Leefomgeving 10
2.2 Mobiliteit en Bereikbaarheid 12

Hoofdstuk 3: Een veilige samenleving **13**
3.1 Veiligheid in de wijk 13

Hoofdstuk 4: Economie, werk en ontspanning **15**
4.1 Economie in Veenendaal 15

Hoofdstuk 5: Onderwijs **18**
5.1 Onderwijs 18

Hoofdstuk 6: Werk en Inkomen **19**
6.1 Aan het werk 19
6.2. Armoede en schuldpreventie 20

Hoofdstuk 7: Kunst, cultuur en sport **21**
7.1 Kunst en cultuur 21
7.2 Sport 21
7.3 Accommodaties 22

Hoofdstuk 8: Wonen **23**
8.1 Betaalbare en duurzame woningen voor iedereen 23

Hoofdstuk 9: Betrouwbare overheid **24**
9.1 Vertrouwen 24
9.2 We zijn samen ‘de gemeente’ 24
9.3 Financiën 26
9.4 Privacy 27

Hoofdstuk 1: Zorg voor de samenleving

1.1 Zorg

De gemeente ondersteunt inwoners die zorg en ondersteuning nodig hebben. De lokale overheid legt daarbij zo min mogelijk op, maar sluit aan bij wat de zorgvrager kiest en nodig heeft. Er wordt waar mogelijk aangesloten bij het netwerk van de zorgvrager.
Geloofsgemeenschappen, maatschappelijke organisaties, mantelzorgers en vrijwilligers zijn belangrijk, zeker voor hen die zorg en ondersteuning nodig hebben. Daarom is het belangrijk dat de gemeente met hen samenwerkt en ondersteuning biedt. De ChristenUnie vindt een integraal zorgloket van belang. Dit draagt bij aan ondersteuning op het juiste niveau en inzet van de juiste expertise. Directe toegang tot zorg is ook belangrijk. Laat zorgvrager en zorgverlener samen bepalen wat er nodig is, de gemeente kan dan achteraf toetsen. Het is belangrijk om op tijd te starten met lichte ondersteuning, zodat de inzet van zware (en dure) zorg zo veel mogelijk wordt voorkomen. Zorgmedewerkers verdienen waardering, goede arbeidsvoorwaarden en voldoende tijd voor hun cliënten. Als inkoper en financier van zorg heeft de gemeente hierin een taak. Daarbij heeft zij ook de taak om in begrijpelijke taal - schriftelijk en mondeling - met inwoners te communiceren.

1.2 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is nadrukkelijk een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven en jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien.
De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de regionale gezondheidsdienst (GGD Regio Utrecht) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

- Preventiemaatregelen voor jong en oud stimuleren een gezonde leefstijl.
- Wij stimuleren sport vanwege de sterke preventieve werking op de gezondheid.

1.3 Zorg voor kwetsbare inwoners

De komende tijd moet de gemeente vol inzetten op het weghalen van de schotten tussen hulp, zorg en participatie en het voorkomen en verminderen van bureaucratie. De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Een keukentafelgesprek wordt een gesprek waarin de zorgvrager aangeeft wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening wordt ingezet en wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers, krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhulpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. Dit om aanvraagprocedures zo snel mogelijk te laten verlopen. Alleen dan wordt integraal indiceren mogelijk.

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid, enz.
- Stimuleren van de betrokkenheid van netwerken bij cliënten.
- De verplichting tot het aanbieden van een familiegroepsplan moet opgenomen in de lokale (Wmo-)verordening en actief aangeboden.
- Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de

zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil dat pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Dit geeft zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) waaronder met het Diaconaal Platform en de gemeente.
- Zorgmijding, om welke reden dan ook, moet worden voorkomen.
- De gemeente werkt in overleg met onderwijs en het Taalhuis in de bibliotheek aan de aanpak van laaggeletterdheid.

1.3.1 Wijkgericht werken

Steeds meer mensen willen meedenken over de eigen woonomgeving. De ChristenUnie vindt het belangrijk om in de wijken het gesprek aan te gaan en te weten welke ideeën wijkbewoners hebben. Dit bevordert de betrokkenheid van de inwoners bij de eigen leefomgeving. Wijkgericht werken helpt bij verbetering van de openbare ruimte, maar is ook gericht op hulp en omzien naar elkaar. Dit in samenwerking met gemeente, woningcorporaties, wijkcoaches, wijkagenten, wijkmanagers, wijkwethouders en wijkteams. Samen sterk voor de wijk en werken aan een leefbare, schone en veilige buurt.
Wijkgericht werken past bij ons streven om de fysieke en sociale leefaspecten in wijken te verhogen. Zie hierover ook paragraaf 9.2.1.

1.3.2 Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg (vervangende mantelzorg) zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mantelzorgers.

- De gemeente biedt veel mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtvoorziening.
- De gemeente wijst mensen, die mantelzorger zijn of worden, actief op ondersteuning.
- De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.

1.3.3 Vrijwilligers

Veenendaal kent veel vrijwilligers en is dankbaar voor en trots op al het werk dat zij verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde in onze samenleving. Daarom faciliteert de gemeente vrijwilligerswerk en maakt dit niet moeilijker door extra regels of beperkingen op te leggen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen via vrijwilligerswerk.

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) krijgen.

1.3.4 Iedereen telt mee en doet mee

Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen. Daarvoor zet de ChristenUnie zich vol in.

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen (goed) toegankelijk zijn voor alle inwoners.
- Openbare ruimte en openbaar vervoer worden zo ingericht dat mensen met een beperking zich thuisvoelen in Veenendaal en zich zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente verplicht organisatoren van evenementen ervoor te zorgen dat deze toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.

1.3.5 Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten daarom geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente hierin, samen met woningeigenaren en woningcorporaties, een grote verantwoordelijkheid heeft. Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en houden van activiteiten. Het sluiten en centreren van voorzieningen is voor de ChristenUnie een punt van zorg en aandacht.

- Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting.

1.3.6 Ouderen

Ouderen dragen bij aan het functioneren van de samenleving. Daarom verdienen zij aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig te vinden, bijvoorbeeld met zelf georganiseerde hulp of via netwerken. Door lichamelijke of geestelijke klachten kan een verminderde mobiliteit ontstaan, wat het risico op eenzaamheid vergroot. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- In overleg met de wijk, diaconieën en/of verenigingen bekijken we hoe voorzieningen met een sociale functie, bijvoorbeeld door zelfbeheer, open kunnen blijven.
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- Zingeving wordt bij (keukentafel)gesprekken met ouderen met een zorgvraag een bespreekbaar onderwerp. Zonodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere levensbeschouwelijke organisaties.
- Doorgaan met het project “dementievriendelijke gemeente”.

1.3.7 Hulp aan gezinnen en jongeren

Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen (aan)bieden is het belangrijk om de zorg te organiseren dichtbij plekken waar kinderen verblijven. Zo wordt ingezet op preventie en voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere zorgvormen nodig is. De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken. De aanpak van één gezin, één plan, één coördinator is daarbij belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar óók op kwaliteit en aansluiting bij de identiteit.
- Ouders/verzorgers worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een pgb identiteitsgebonden en/of specialistische zorg in te kopen als de gemeente deze niet zelf heeft ingekocht.
- Inzetten voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en versterking van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis .
  (Denk hierbij aan: blijf van m’n lijf huis, vrouwenopvang, crisisdienst, kindermishandeling etc.)
- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidings-beleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van ouders in Veenendaal. Als een echtscheiding onvermijdelijk is, wordt tijdig hulp geboden.

1.3.8 Verslaving

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen. De ChristenUnie wil:

- Preventie gericht op het tegengaan van alcoholmisbruik, softdrugsgebruik, gameverslaving en gebruik van synthetische drugs en lachgas.
- Voorlichting op scholen, vooral gericht op preventie.

1.3.9 Opvangvoorzieningen

De gemeente moet mensen die (ongeacht de oorzaak) geen dak boven het hoofd hebben opvang bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en te begeleiden naar noodzakelijke hulp. Uiteindelijk is zelfstandigheid het doel.

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Veenendaal slaapt buiten zijn of haar wil op straat.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld veroorzaakt door een echtscheiding of schuldproblematiek.

1.4 Zorg voor vluchtelingen

Vanuit de Bijbel hebben wij de verantwoordelijkheid om vreemdelingen een veilig onderdak te bieden. De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dit geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer, mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. Gemeenten moeten tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook als de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd.
- Activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd.
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- De gemeente zorgt ervoor dat er – zolang ze in Nederland zijn - tenminste bed, bad, brood en begeleiding is voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen.

Hoofdstuk 2: Leefomgeving en duurzaamheid

2.1 Leefomgeving

Voor inwoners, bedrijven en bezoekers van Veenendaal is het van belang dat straten, perken, stoepen, bermen en bedrijventerreinen veilig en verzorgd zijn. Wij willen een aantrékkelijke stad: het moet prettig zijn om in Veenendaal te wonen, werken en verblijven. Wij streven er naar dat Veenendaal op alle gebieden een schone stad is.

Veenendaal moet voor iedereen toegankelijk zijn, ook als je doof, blind, slecht ter been of rolstoelgebruiker bent. Mobiliteit van inwoners en bereikbaarheid van voorzieningen vinden wij belangrijk. Mobiliteit en bereikbaarheid mogen echter niet ten koste gaan van het milieu. Daarom willen wij goede voorzieningen voor openbaar vervoer en fietsers en de bereikbaarheid verbeteren. Met name als dat samengaat met stimulering van voertuigen zonder schadelijke uitstoot.

- Beheer en onderhoud openbare ruimte is een kerntaak van de gemeente. De ChristenUnie wil dat voor het Centrum en de Begraafplaats kwaliteitsniveau A geldt en voor wijken en bedrijventerreinen minimaal het kwaliteitsniveau B wordt gehaald.

A-niveau staat voor een uitstekend beheer-en onderhoudsniveau. Kwaliteitsniveau B is kwalitatief minder, maar nog steeds van een zeer aanvaardbaar niveau.

2.1.1 Hoogspanningslijn

De ChristenUnie zet zich al meer dan twaalf jaar in om de vijf kilometer lange hoogspanningslijn in Veenendaal ondergronds te krijgen. Dit is belangrijk vanwege het voorzorgsprincipe en de (brand)veiligheid. Ook de ruimtelijke beperkingen voor bouw en verbouw zijn een belangrijke reden om de lijn ondergronds te krijgen. Er is een wet in voorbereiding die gemeenten mogelijkheden biedt om hoogspanningslijnen ondergronds te brengen; de kosten worden hierbij gedragen door het Rijk en de gemeente. Wij willen dat de Provincie Utrecht hieraan een bijdrage levert, het is immers een gezamenlijk belang van Veenendaal en de provincie. Het op termijn ondergronds brengen van de hoogspanningslijn vraagt een actieve rol van de gemeente. Wij blijven ons inspannen om te zorgen dat Veenendaal als één van de eersten aan de beurt is voor het ondergronds brengen van de hoogspanningslijn. Als het geld van de precariobelasting (heffing op ondergrondse kabels en leidingen) door de rechter wordt toegekend, wil de ChristenUnie een substantieel deel van dat bedrag inzetten voor een ondergrondse hoogspanningslijn in Veenendaal.

Voorzorgprincipe:
als er sterke aanwijzingen bestaan dat een ingreep ernstige effecten heeft op de gezondheid en het milieu, moeten maatregelen volgen ook al is er nog sprake van wetenschappelijke onzekerheid.

- De Provincie Utrecht draagt bij aan het ondergronds brengen van de hoogspanningslijn. Dit is een gezamenlijk belang van Veenendaal en de provincie.
- Blijvende inspanning om Veenendaal als één van de eersten aan de beurt te laten zijn voor het ondergronds brengen van de hoogspanningslijn.

2.1.2 Afvalscheiding

Afvalscheiding wordt steeds belangrijker. In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar worden afgevoerd. Omdat inwoners van Veenendaal door de invoering van diftar al moeten betalen voor het aanbieden van restafval, zijn we op de goede weg. Echter, met name rond hoogbouw zijn nog verbeteringen noodzakelijk. Een schone stad is voor bewoners en bezoekers van Veenendaal van groot belang. Daar waar afval voor overlast zorgt, worden er meer vuilnisbakken neergezet. Zwerfafval en hondenpoepvervuiling willen we aanpakken door handhaving en boetes bij overtredingen.

- In overleg met bewonerscommissies wordt gezocht naar maatwerk rond hoogbouw.

2.1.3 Water en riolering

Door de klimaatverandering verwachten we meer heftige regenval. In Veenendaal is steeds meer bebouwing, bestrating en asfalt wat de afvoer van regenwater bemoeilijkt.

Net als bij duurzaamheid hebben gemeente én inwoners beiden een rol. De gemeente stimuleert inwoners om rondom het eigen huis de waterafvoer zoveel mogelijk via de tuin te laten lopen. De gemeente kijkt daarnaast kritisch of er in de wijken voldoende mogelijkheden zijn om wateroverlast op te vangen, bijvoorbeeld in vijvers. Uiteraard zijn provincie, waterschap en waterzuiveringsbedrijf bij dit thema betrokken.

- De gemeente stimuleert inwoners om rond het eigen huis de waterafvoer zoveel mogelijk via de tuin te laten lopen.

2.1.4 Duurzaamheid

De ChristenUnie vindt het zorgvuldig omgaan met de schepping belangrijk. Duurzaamheid is hierbij het kernwoord. Daarom zijn we erg blij met de ambitie van de gemeente om in 2035 energieneutraal te zijn. Dit lukt alleen als inwoners en bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen. De gemeente kan dit faciliteren met goede voorlichting én ondersteuning bij de noodzakelijke maatregelen. De gemeente geeft hierbij zelf het goede voorbeeld door het verduurzamen van het eigen vastgoed.

- Het is zeer belangrijk dat alles wordt gedaan om de afgesproken energiedoelstellingen te halen en zullen daarom actief op zoek gaan naar innovaties.
- Duurzaamheid moet een integraal onderdeel zijn van alle afwegingen die de gemeente maakt. Inwoners moeten op één plek terecht kunnen voor informatie over zowel technische- als financiële ondersteuning (duurzaamheidslening) om de eigen woning te verduurzamen en toekomstbestendig te maken.
- LED-verlichting is de norm bij openbare (straat)verlichting.
- Maximaal faciliteren van elektrisch vervoer door het realiseren van voldoende laadpunten.
- Wij willen onderzoeken welke stimuleringsmaatregelen mogelijk zijn om de eigen woning te verduurzamen.

2.1.5 Omgevingswet

Er komt een nieuwe wet voor het gebruik van gronden en gebouwen die de huidige Wet op de Ruimtelijke Ordening vervangt: de Omgevingswet. Meer dan twintig wettelijke regelingen worden hierin samengevoegd. Doel is het aantal vergunningen en regels terug te brengen. Iedereen kan via digitale middelen direct inzicht krijgen in de gebruiksmogelijkheden op gronden en gebouwen binnen de gemeente. De gemeente maakt daarom een “omgevingsplan”, waarin de verschillende gebruiksfuncties van de fysieke omgeving worden vastgelegd.

- Ruime participatie van inwoners bij het plannen en ontwikkelen van initiatieven.

2.2 Mobiliteit en Bereikbaarheid

Bereikbaarheid is belangrijk voor Veenendaal, een goede doorstroming van het verkeer draagt bij aan de leefbaarheid en het voorkomen van fijnstofconcentratie in woonwijken. Het heeft bovendien een economisch belang voor ondernemers en bedrijven op bedrijventerreinen en in het centrum. Maatregelen om de doorstroming van het verkeer op de Rondweg-Oost te verbeteren, zijn daarom onvermijdelijk.

Vervoer moet zo schoon mogelijk zijn vanwege de leefbaarheid en de zorg voor de schepping. Daarom wil de ChristenUnie dat de gemeente de omschakeling naar elektrisch en andere vormen van emissieloos vervoer stimuleert. Mobiliteit en bereikbaarheid zijn niet alleen plaatselijke onderwerpen. Daarom is bij grensoverschrijdende mobiliteitsvraagstukken afstemming nodig met en door de FoodValley-gemeenten en de Provincies Utrecht en Gelderland.

Maatregelen om de bereikbaarheid en mobiliteit te verbeteren, leveren tijdelijk overlast op. De gemeente moet dit op tijd en duidelijk communiceren naar inwoners en bedrijven en voor goede alternatieven zorgen. Het is belangrijk dat er niet op meerdere doorgaande wegen tegelijk wordt gewerkt.

Verder vindt de ChristenUnie dat het openbaar vervoer beschikbaar moet zijn in alle wijken van Veenendaal. Zo worden wijken met elkaar verbonden en zijn bedrijventerreinen beter bereikbaar. Openbaar Vervoer moet voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor mensen met een beperking en ouderen. Aanvullend openbaar vervoer, in de vorm van de Valleihopper, blijft beschikbaar en sluit goed aan op de bus en de trein.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat het centrum van Veenendaal voor oudere en minder valide bewoners op een veilige wijze bereikbaar is. Zwakkere deelnemers aan het verkeer zijn kwetsbaar, doorstroming is belangrijk maar mag niet ten koste gaan van de verkeersveiligheid. Met innovatieve ledverlichting worden gevaarlijke fietskruispunten en voetgangers oversteekplaatsen veiliger. Een verkeersveilige omgeving rondom scholen is belangrijk.

- Goede bereikbaarheid naar het centrum, de winkelcentra in de wijken en bedrijventerreinen.
- Een voor iedereen bereikbaar openbaar vervoersnetwerk.
- Stimuleren van de omschakeling naar schoon vervoer.
- Tijdige en goede communicatie rondom wegwerkzaamheden en duidelijke, veilige alternatieve routes.
- Extra aandacht voor verkeersveiligheid bij aanleg of reconstructie van wegen.
- Grote aandacht voor de meest kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals mensen met een handicap, kinderen, bejaarden, voetgangers en fietsers.
- Innovatieve ledverlichting bij onveilige fietskruispunten en voetgangers oversteekplaatsen.
- Inzetten op stimulering van het fietsen en verbetering van het openbaar vervoer.
- Een parkeerdek realiseren ter hoogte van het zwembad en de sportvelden Panhuis, welke bereikbaar is vanaf de Rondweg om zo de parkeerdruk in Veenendaal West tegen te gaan bij sportactiviteiten op de voetbalvelden van DOVO en GVVV.

Hoofdstuk 3: Een veilige samenleving

Bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

3.1 Veiligheid in de wijk

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers en coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente. Om zo problemen in de wijk concreet aan te pakken.

- Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent.
- Inwoners worden betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten hierin.
- Waar noodzakelijk inzet van cameratoezicht.
- De burgemeester zorgt voor de mogelijkheid van laagdrempelig (anoniem) aangifte doen en voor goede terugkoppeling door politie naar de melder.
- Er komt een actieplan bestrijding loverboys. Hard optreden en tegelijk perspectief bieden zijn uitgangspunten. Ouders en het onderwijs spelen hierbij een belangrijke rol.
- Kosten van vandalisme worden verhaald op daders. De gemeente publiceert regelmatig een 'vandalismemeter' met de resultaten hiervan in relatie tot de omvang van vandalismeschade.

3.1.1 Drugs en drank

Mensen zijn geschapen door God en daardoor zijn eigendom. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.
De ChristenUnie wil het gebruik van drugs en alcohol in de openbare buitenruimte actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. De gemeente moet bij aanwezige coffeeshops actief handhaven op de landelijk vastgestelde criteria (verboden om te affiche-ren, harddrugs te verhandelen, overlast te veroorzaken, jeugd onder de 18 toe te laten en/of aan hen te verkopen, grote hoeveelheden te verhandelen en het ingezetenencriterium).

- De gemeente organiseert in samenwerking met FoodValley gemeenten voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet en gebruikt hiervoor regelmatig mystery guests.
- Happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV aan banden gelegd.
- De gemeente Veenendaal maakt zich in de regio sterk voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.
- Inzake het aantal coffeeshops in de gemeente streven wij naar het wettelijke minimum.

3.1.2 Prostitutie

Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn.
Met de verschuiving van prostitutie naar het thuiswerken en/of via internetdiensten, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe. En daarmee ook het risico op illegaliteit, uitbuiting en mensenhandel. Exploitanten moet ondernemen in deze sector zo moeilijk mogelijk worden gemaakt. Veenendaal investeert in een uitstapprogramma voor prostituees, óók als het Rijk daarvoor geen middelen beschikbaar stelt.

3.1.3 Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Veenendaal vrijheid en veiligheid leven. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden. Aanpak van radicalisering bestaat daarom uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtengoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- Er komt integraal beleid om radicalisering tegen te gaan door in gesprek te gaan met kerken, moskeën, maatschappelijke instellingen en door gebruik van jongerenwerk.

3.1.4 Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Gemeenten moeten zich bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties, onder meer op de ontwikkeling van onroerend goed in de gemeente. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. De ChristenUnie is er voorstander van om de wet Bibob gericht en zoveel mogelijk in te zetten. De gemeente werkt hierbij nauw samen met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra).

- De gemeente Veenendaal komt met een plan van aanpak Ondermijning (ter bestrijding van de verwevenheid van boven- en onderwereld) om daarmee de georganiseerde criminaliteit aan te pakken.

Wet Bibob
Met de wet Bibob (wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) wil de overheid voorkomen dat een bepaalde vergunning die zij afgeeft wordt misbruikt voor criminele activiteiten.

Hoofdstuk 4: Economie, werk en ontspanning

4.1 Economie in Veenendaal

De gemeente speelt, samen met kennisinstellingen, bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, werken en vrije tijd in balans zijn en als groei duurzaam is. Het MKB is onmisbaar voor de werkgelegenheid, de lokale economie, de ontwikkeling van producten en de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

- Alle inzet is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid.
- We blijven voor het verlagen van de regeldruk voor ondernemers.
- Stimulieren van alle ondernemers om bij te dragen aan de samenleving, bijvoorbeeld door: het bieden van stageplaatsen, aannemen van mensen vanuit de participatiewet en participeren in of sponsoren van activiteiten binnen Veenendaal.
- Leegstand willen we aanpakken door herbestemming van vastgoed voor wonen, recreëren en ondernemen. Wij vinden het belangrijk dat er tegelijkertijd aan het verduurzamen van panden wordt gewerkt.
- Wij willen investeren in ICT-opleidingen en jonge, innovatie ondernemers op het gebied van tech, food en health in combinatie met ICT stimuleren.
- Het MKB en de sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop. Bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.
- Om een bruisende stad te zijn moet Veenendaal aantrekkelijk zijn voor ondernemingen zodat de werkgelegenheid blijft groeien. Daarvoor is samenwerking met omringende gemeenten nodig. Wij zetten in op het aantrekken van nieuwe bedrijven en het bieden van groeiruimte aan bestaande bedrijven.

4.1.1 FoodValley

Veenendaal werkt met andere gemeenten samen in de regio FoodValley. In het Regeerakkoord Rutte III wordt FoodValley als geslaagd voorbeeld van regionale samenwerking genoemd. Binnen de FoodValley richt Veenendaal zich op kansen in de ICT-sector door middel van de ICT-campus. De ChristenUnie is groot voorstander van deze samenwerking en de gemaakte keuzes. Wij willen doorgaan op de ingeslagen weg en waar mogelijk uitbouwen met Europese samenwerking en subsidies.

4.1.2 Collectieve rustdag

Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. De Here God geeft ons zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. Een rustdag, goed voor kerkgang, bezinning, ontspanning en sociale contacten met familie en vrienden.
Veel ondernemers en kleine zelfstandigen krijgen door de invoering van de koopzondag het extra moeilijk. Soms wordt er dwang ervaren om op zondag te werken.

Ondanks het feit dat koopzondagen in de gemeente Veenendaal mogelijk zijn, blijven wij als ChristenUnie het waardenvolle principe van de zondagsrust uitdragen.

- Wij zijn voor een collectieve rustdag en daarom zijn wij tegen verruiming en uitbreiding van zondagsopenstelling van winkels.
- Wij hebben blijvende aandacht voor ondernemers en (toekomstige) werknemers die niet op zondag willen werken.

4.1.3 Parkeren

In de afgelopen raadsperiode is afgesproken dat de tekorten die er al jaren zijn op de parkeerexploitatie opgelost zouden worden. Dat is helaas niet gelukt. Het is duidelijk geworden dat het oplossen van de tekorten met tariefverhogingen ingaat tegen het gastvrij willen zijn voor de bezoekers van Winkelstad Veenendaal. De ChristenUnie pleit ervoor dat er in de komende raadsperiode een oplossing komt door deelname van ondernemers in het winkelcentrum aan een loyaliteitsprogramma. Verder pleiten we voor een goed onderzoek naar de mogelijkheden van vervroegd afschrijven op investeringen in de bouw van parkeergarages. Het beste resultaat zou in lijn liggen met de eerder door de ChristenUnie bedachte proef met gratis parkeren op zaterdag. De ChristenUnie streeft hierbij naar de laagste parkeertarieven in de regio.

- Een loyaliteitsprogramma voor parkeren waaraan ondernemers in het centrum deelnemen.
- Een goed onderzoek naar de mogelijkheden van vervroegde afschrijving op de parkeergarages.
- Lage parkeertarieven in vergelijking met de regio.

4.1.4 Winkelstad Veenendaal

In de afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in het winkelhart van Veenendaal. De ChristenUnie is trots op Winkelstad Veenendaal! We werken in de komende periode graag mee aan de verdere ontwikkeling om een winkelhart te realiseren dat bruist en waar reuring is. Daarbij steken we in op het afmaken van het winkelrondje aan de Brouwersgracht en het ontwikkelen van het gebied rondom de Lampegiet richting het centrum. Het stadsstrand verdient een blijvende plek; de ChristenUnie wil dat er een mooie plaats van gemaakt wordt. We houden hierbij rekening met omwonenden die bij de aankoop van hun woning niet wisten dat deze plek zou ontstaan. Evenementen op het stadsstrand horen bij het goed benutten van die locatie, maar moeten rekening houden met acceptabele geluidsnormen.

De leegstand in het winkelcentrum neemt langzaam af. De ChristenUnie wil in de komende periode meewerken aan het verder terugdringen ervan. Daarbij mag de focus niet liggen op het binnenhalen van grote winkelketens door het toestaan van koopzondagen. Juist de diversiteit van aanbod in ons winkelcentrum maakt Veenendaal bekend en geliefd in de regio. Dat moet behouden worden. De zaterdag koesteren we als zwaartepunt van het economische leven in het winkelcentrum. Dan wordt ook de warenmarkt optimaal benut.

Buiten het mooie winkelcentrum in het hart van Veenendaal hebben we ook een aantal prachtige wijkwinkelcentra zoals de Ellekoot, het Ronde Erf, het Bruïneplein en het Petenbos. Een focus op het winkelhart van Veenendaal is in veel gevallen terecht, maar wijkwinkelcentra zijn net zo belangrijk! Het woongenot wordt verhoogd als er dichtbij de woonomgeving goede winkelvoorzieningen zijn. De ChristenUnie investeert graag in het up-to-date houden van winkelcentra in de wijken en vindt aandacht voor een mooie en kwalitatief goede omgeving belangrijk.

- Afmaken van het winkelrondje aan de Brouwersgracht.
- Ontwikkelen van het gebied rondom de Lampegiet richting het centrum.
- Tegengaan leegstand met behoud van diversiteit winkelaanbod.
- Aandacht voor wijkwinkelcentra.

4.1.5 Recreatie en toerisme

Om een aantrekkelijke verblijfsstad te zijn en te blijven wil de ChristenUnie samen met recreatie- en toeristische ondernemers een plan opstellen om verblijfsrecreatie in en rond Veenendaal te stimuleren. Daarbij bieden de volgende punten kansen:

- Fitnessroutes, wandelpaden, fietspaden, natuurpaden en belevingspaden met daaraan gekoppelde evenementen in Veenendaal.
- Verder ontwikkelen van het stadspark, stadsstrand en Kees Stipplein bij De Cultuurfabriek door aandacht voor horeca, sport en speelobjecten.
- Inzet op stadspromotie samen met inwoners en lokale ondernemers.
- Veenendaalse Fietsvierdaagse herintroduceren en koppelen aan Veenendaal-Veenendaal, passend binnen de ambitie van Fietsstad van Nederland; rondom vier fietsroutes die het gehele jaar vanuit Veenendaal zijn te starten.
- Met alle partijen actief zoeken naar mogelijkheden om in Veenendaal een dagje uit aantrekkelijk te maken.
- Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel- en/of hardlooproutes maakt recreatie en beweging op een doeltreffende en kostenvriendelijke manier toegankelijk, zowel in de bebouwde als natuurlijke omgeving. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. Private partijen kunnen de aanleg van vaar- en kanoroutes (mede) financieren.
- Bij de aanleg van woonwijken uitgaan van de mogelijkheid tot ‘ommetjes’. Hierbij kunnen natuurorganisaties uit Veenendaal behulpzaam zijn.
- In regioverband onderzoeken hoe met kleine inspanningen knelpunten in de recreatieve structuren weg te nemen zijn en nieuwe routes ontgonnen kunnen worden.

Hoofdstuk 5: Onderwijs

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben deze zoveel mogelijk dicht bij huis en school krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

5.1 Onderwijs

Investeren in goed onderwijs is van essentieel belang. Zo leiden we ook op voor banen die nu nog niet bestaan. Dit betekent dat er vooral aandacht moet zijn voor duurzaamheid, ICT- en creatieve vaardigheden. Daar waar kinderen moeite hebben om mee te komen, wil de ChristenUnie dat de gemeente de voortgang van het Passend Onderwijs goed bewaakt en actie onderneemt richting het Ministerie van Onderwijs als dit fout dreigt te gaan.
We vinden het belangrijk dat er doorlopende leerlijnen zijn voor kinderen en dat betekent investeren in Integrale Kindcentra met alle faciliteiten op één locatie. Hierbij dienen schoolbesturen goed betrokken te worden. De schoolpleinen van deze centra – en overigens ook van andere scholen – moeten openbaar toegankelijk zijn om zo ook de cohesie én het buitenspelen in de buurten te stimuleren. Met het oog op vitaliteit – óók bij kinderen! – wil de ChristenUnie zich inzetten voor goed bewegingsonderwijs waarbij met combinatiefunctionarissen wordt gewerkt. In het beroepsonderwijs willen we versterking van de vakopleidingen in Veenendaal, in nauwe samenwerking met Veenendaalse bedrijven.

- De gemeente zet binnen de arbeidsmarktregio in op een goede aansluiting van onderwijs, overheid en bedrijfsleven in Veenendaal. Hierbij is vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen.
- In Veenendaal krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in de samenleving.
- Er komt extra begeleiding vanuit het wijkteam (in samenwerking met het onderwijs) voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- In Veenendaal zorgen de voortgezet onderwijsinstellingen voor onderwijs aan minderjarige statushouders.
- In Veenendaal of de nabije omgeving is een Internationale Schakelklas voor minderjarige statushouders.
- Bij huisvesting van onderwijs is aandacht voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.
- Investeren in Integrale Kindcentra.
- Openbaar toegankelijke schoolpleinen.
- Goed bewegingsonderwijs.
- Behoud en ondersteuning van natuureducatie door IVN.

Hoofdstuk 6: Werk en Inkomen

Werk hebben is belangrijk, het is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Helaas telt Veenendaal momenteel ruim 1.900 werklozen en is het voor hen moeilijk om een baan te krijgen. Daarnaast zijn er teveel mensen die, ondanks het hebben van een baan, dichtbij of onder de armoedegrens leven. Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid, maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken. De ChristenUnie zet zich in voor een positief bijstandsbeleid en onderzoekt de komende tijd nieuwe mogelijkheden.

6.1 Aan het werk

De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zowel op korte als middellange termijn. Voor mensen met een beperking moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten. Betaald of via vrijwilligerswerk. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven hierin actief. Re-integratietrajecten die de kans op betaald werk aantoonbaar verhogen, worden met voorrang gestimuleerd.

De ChristenUnie benadrukt dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan voor iemands welbevinden én voor de maatschappij heel waardevol zijn. Met de invoering van de Participatiewet is de rol van IW4 (sociaal werkbedrijf) veranderd. Dit vraagt om een zorgvuldig proces waarbij de expertise van het sociaal werkbedrijf niet verloren mag gaan. Tegelijkertijd is de gemeente verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor een coöperatieve samenwerking tussen het sociaal werkbedrijf en werkgevers.
Voor nieuwkomers in Nederland is het - voor een goede integratie - van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Vluchtelingen bieden we maatwerk om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- De gemeente neemt, in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen.
- De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken.
- Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen.
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)integratie-trajecten (leerwerktrajecten) bieden worden beloond.
- Omdat het belangrijk is dat mensen bewegen en eventueel een taak op zich nemen, krijgen sportverenigingen een rol bij integratie.
- De gemeente moet stoppen met de focus op alleen het verdienvermogen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- De gemeente zet zich extra in om mensen met psychische klachten aan het (vrijwilligers-)werk te krijgen.
- De ChristenUnie onderzoekt de komende tijd nieuwe mogelijkheden in het kader van positief bijstandsbeleid.
- Er wordt gekeken naar samenwerking met Jobhulpmaatje in het vinden van passend werk voor werklozen.

6.2. Armoede en schuldpreventie

6.2.1 Armoede en preventie

Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en stress. Ook in Veenendaal is er sprake van armoede: er groeien in Veenendaal tussen de 1.700 en 2.000 kinderen in armoede op. Voorkomen is beter dan genezen, daarom wordt maximaal ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat, moet waar mogelijk doorbroken worden.

- Voor mensen met een laag inkomen wordt een collectieve zorgverzekering behouden, met een aantrekkelijk tarief en scherpe randvoorwaarden, zoals onder meer een compensatie van of meeverzekerd eigen risico.
- Scholen, sportverenigingen en andere organisaties wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het wijkteam.
- Compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking.
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening blijven houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.
- We maken ons sterk voor behoud en ondersteuning van (armoede) initiatieven die onze inwoners ten goede komen, zoals de Voedselbank en de Stadsakkers.

6.2.2 Schulden

Schulddienstverlening sluit aan bij het Bijbelse gedachtengoed dat iedereen recht heeft op een tweede kans. Het zorgt ervoor dat nieuwe generaties nieuwe kansen krijgen. Niet om nieuwere en hogere schulden te maken, maar om ze weg te kunnen werken.
In onze visie los je schulden alleen op door structurele hulp, waarbij mensen leren zelf regie te nemen over hun financiële situatie. Het uitgangspunt voor de ChristenUnie is dat je iemand in moeilijkheden niet in de steek laat. De gemeente, het budget adviescentrum (BAC) en vrijwilligersorganisaties (SchuldHulpmaatje, Hulpdienst Inzicht etc.) moeten naast mensen met schulden staan. Samen kijken en leren hoe zij vrij kunnen komen van een (dreigende) schuld.

- Aanbieden van doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer op ontmoetingsplekken in de wijken. Toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen is zo laagdrempelig mogelijk.
- Meer investeren in preventie/vroegsignalering en nazorg bij schulden in samenwerking met bedrijven (woningcorporaties, zorgverzekeraars etc.) en vrijwilligersorganisaties. Vroegtijdige huisbezoeken bij mensen die hun rekeningen niet betalen, zijn noodzakelijk om te voorkomen dat mensen verder in (hoge) schulden belanden.
- Investeren in integraliteit. Goede en nauwe afstemming tussen professionals en goede kennis van de sociale kaart (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, Armoedebestrijding, Minimabeleid) is essentieel om het aantal mensen met schulden te reduceren.
- De gemeente heeft als schuldeiser een bijzondere verantwoordelijkheid om ten behoeve van de incasso onnodige vergroting van schulden te voorkomen.
- Uithuisplaatsingen voorkomen, zeker als daar kinderen bij betrokken zijn.
- De gemeente onderzoekt hoe zij jongeren tussen 18 en 24 jaar kan helpen van schulden af te komen.

Hoofdstuk 7: Kunst, cultuur en sport

7.1 Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn samenbindende factoren in de Veenendaalse samenleving. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat kinderen en jongeren in aanraking komen met kunst en cultuur. Zo ontdekken en ontplooien zij hun creatieve talenten. Cultuuronderwijs, muzikale vorming en ontwikkeling van creativiteit zijn belangrijke onderdelen voor deze vorming. De gemeente moet vooral stimuleren dat cultuur, muziek en dans een plaats heeft in het onderwijs, onder meer door samenwerking tussen scholen en culturele instellingen.

Cultuur gaat ook over het Veenendaalse erfgoed. Zorgvuldig omgaan met monumenten, historische panden en de lokale geschiedenis vinden wij belangrijk. Dit betekent dat we monumenten en historische panden waar mogelijk en financieel verantwoord willen beschermen. Door middel van lesbrieven wordt de lokale geschiedenis dichtbij kinderen gebracht.

Het is belangrijk het culturele aanbod aan te laten sluiten op de vraag van het (potentiële) publiek. Op dit moment zijn er voor de kunstliefhebbers de jaarlijks terugkerende activiteiten zoals de Kunstroute en Beeldend Veenendaal. Het is wenselijk dat er ook galeries in Veenendaal komen als aanvulling op het culturele aanbod, zodat kunstliefhebbers vaker worden verleid (langer) in Veenendaal te verblijven.

- De gemeente stimuleert dat kunst en cultuur een plaats heeft in het onderwijs.
- Er worden lesbrieven ontwikkeld die de lokale geschiedenis levend houdt. Daarmee wordt interesse gewekt voor de geschiedenis van Veenendaal.
- De gemeente stimuleert galeriehouders om zich in Veenendaal te vestigen.

7.2 Sport

Wij zien het grote maatschappelijke belang van sporten voor gezondheid en samenbinding. Veel Veenendalers genieten daar al van. Ze sporten samen of gaan samen naar een sportwedstrijd of -evenement. Sport zorgt voor verbinding en verbroedering.

De ChristenUnie wil dat sport voor alle inwoners bereikbaar is, zodat iedereen op eigen niveau kan sporten. Wij willen een stad zijn waar breedtesport wordt versterkt door prestatiesport en waar verschillende sportdisciplines van elkaar kunnen leren en elkaar versterken. Wij geven ruimte aan de rol die Sportservice in Veenendaal heeft. De ChristenUnie ondersteunt ook van harte het initiatief TeamVeenendaal. Ook is het belangrijk dat er in parken en op veldjes sportmogelijkheden zijn. Burgerinitiatieven die hiervoor ontstaan verdienen support.

- Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.
- Roken en sport gaan niet samen. Wij streven naar rookvrije sportkantines en sportvelden.
- Gezonde voeding rondom het sporten verdient stimulering.

7.2.1 Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk, maar bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor clubs met een sterke verbinding tussen het sociale- en het gezondheidsdomein.

7.3 Accommodaties

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan culturele- en sportvoorzieningen en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen en instellingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.

- De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten middels verduurzaming van gebouwen en lichtinstallaties.
- Bij nieuwe aanbestedingen betrekken wij duurzaamheid nadrukkelijk in de bouwplannen en bij groot onderhoud hierover advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.
- In het gemeentebeleid ruim aandacht schenken aan voorlichting aan minima, zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds).

Hoofdstuk 8: Wonen

8.1 Betaalbare en duurzame woningen voor iedereen

Veenendaal telt niet alleen veel jongeren, maar ook steeds meer senioren. Ouderen willen graag langer thuis blijven wonen en de overheid stimuleert dit. Daarom is het belangrijk om bij renovatie of nieuwbouw aan de woonwensen van deze groeiende groep inwoners tegemoet te komen. De ChristenUnie wil dat woningcorporaties in Veenendaal de ruimte krijgen om innovatief en levensloopbestendig te bouwen. Ook willen we dat er nagedacht wordt over andere vormen van wonen, bijvoorbeeld voor jongeren of inwoners met een veranderende gezinssamenstelling of zorgbehoefte. Met de blijverslening is het voor senioren mogelijk om de eigen woning levensloopbestendig te verbouwen.

Blijverslening

De blijverslening is een lening waarmee huiseigenaren hun huis zo aan kunnen passen dat ze er langer kunnen blijven wonen.

- Het woonbeleid van de gemeente moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en de noodzakelijke maatregelen beschreven. Naast woningcorporaties, krijgen ook wijkraden en huurdersverenigingen een prominente rol bij het opstellen van deze visie.
- Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- Veenendaal bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken.
- Voor ouderen in een koopwoning is er een blijverslening om de woning aan te passen zodat ze er (ondanks toenemende lichamelijke beperkingen) kunnen blijven wonen.
- Woningen worden duurzaam gebouwd, de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen (nul-op-de-(energie)meter).
- Veenendaal biedt starters blijvend de mogelijkheid om gebruik te maken van de starterslening.
- De duurzaamheidslening is in Veenendaal beschikbaar.
- We zijn voor het doorzetten van de trend waarin bedrijven in de stad plaats maken voor woningbouw. Ook herbestemming van bestaand vastgoed naar woonbestemming heeft onze steun.
- De ChristenUnie wil dat er voldoende sociale huurwoningen zijn.

Hoofdstuk 9: Betrouwbare overheid

De gemeentelijke organisatie is er voor de samenleving. Dienstbaarheid moet hoog in het vaandel staan om inwoners, bedrijven en instellingen op een professionele manier te helpen. Een 24 uur per dag bereikbaar digitaal loket voor gemeentelijke aangelegenheden is vanzelfsprekend.

9.1 Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en de overheid staat onder druk. De ChristenUnie ziet dat en neemt het serieus. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zelf ook verantwoordelijkheid neemt en zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen.

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die onder meer zijn vastgelegd in het programma. Als fractie zijn we betrouwbaar en constructief.

- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig zijn in Veenendaal.
- Inzetten op goede relaties met burgers en tussen openbaar bestuur en burgers.
- Eerlijk zijn en geen beloftes te doen die niet na te komen zijn.
- Er voor zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit geven.
- Het onderwerp integriteit continu aandacht geven.
- Raad en college volgen bij aanvang van een nieuwe raadsperiode een integriteitstraining, zodat dilemma's herkend en (regelmatig) besproken worden.

9.2 We zijn samen 'de gemeente'

De ChristenUnie wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en (samen met anderen en de overheid) de zorg voor de samenleving oppakken.

De gemeente moet op haar beurt open staan voor initiatieven van inwoners, instellingen, bedrijven en kerken. Vooral daar waar zij het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren in bijvoorbeeld coöperaties en daarmee verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt om minder regels van de gemeente, minder administratieve lasten en minder bureaucratie. Kortom, om een college en raad die durven los te laten.

Het is van belang dat de gemeente voor nieuwe taken tijdig de benodigde formatie op orde heeft. Daarvoor is een gezond strategisch personeelsbeleid onontbeerlijk. Een evenwichtige opbouw van het personeelsbestand is daarbij van belang. Het is wenselijk dat de personeelssamenstelling van de gemeentelijke organisatie een goede afspiegeling van de Veenendaalse samenleving is. Professionaliteit staat of valt met de kwaliteit van mensen. De gemeente moet daarom een goede werkgever zijn, die in staat is om bestaand talent te behouden en nieuw talent aan te trekken.

De gemeentelijke organisatie staat midden in de samenleving en maakt daar onderdeel van uit. Een optimale samenwerking van een professionele, dienstbare ambtenarij en (professionele en vrijwillige) deskundigheid van burgers en organisaties bevorderen de mogelijkheden om maatschappelijke problemen aan te pakken.

De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Burgerinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de ruimte voor burgerparticipatie. Dat steekt nauw. Niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, maar ook geen ongecontroleerde burgerparticipatie.

9.2.1 Overheid en inwoner

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en duurzaamheid. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (inwoners, bedrijven, organisaties, kerken, scholen, etc.).

- Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijv. in coöperaties) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- Indieners van burgerinitiatieven worden niet van het kastje naar de muur gestuurd. De gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor een eenvoudig systeem/loket.
- Meer vertrouwen, minder regels: elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.
- Geen raadgevende referenda maar wel vroegtijdig open en eerlijk burgers betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- Heldere procesafspraken bij burgerparticipatie.
- De gemeente gebruikt eenvoudige taal bij schriftelijke communicatie met inwoners.

9.3 Financiën

De gemeente voert veel taken uit. Daar is veel geld voor nodig. Er zijn twee belangrijke bronnen waardoor de gemeente geld in haar portemonnee krijgt. Enerzijds ontvangt zij geld van de Rijksoverheid en anderzijds heft zij belasting van en berekend zij kosten door aan haar inwoners. Met het geld van de Rijksoverheid voert de gemeente taken uit in opdracht van het Rijk. Denk hierbij aan het verstrekken van de uitkeringen Participatiewet en het betalen van de kosten van de voorzieningen uit de Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet. Maar ook aan de kosten van onderhoud van wegen, groen, riolering en onderwijs.

De gemeente heft belasting en berekent de kosten van sommige producten door aan burgers. Bijvoorbeeld bij het afgeven van een paspoort of voor het ophalen van huisvuil. De bekendste lokale inkomstensbron is de Onroerend Zaak belasting (OZB) die woningeigenaren én bedrijven betalen.

De gemeente heeft ook een spaarpot: de algemene reserve. Deze is nodig omdat soms de kosten hoger zijn dan de baten. Soms willen we bewust meer uitgeven voor onderwerpen zoals cultuur en sport. Maar hoeveel belasting vragen we van de inwoners en hoe groot moet de spaarpot zijn om de risico's aan te kunnen?

De ChristenUnie wil dat inwoners ondersteund worden waar dat nodig. Verder is het belangrijk dat Veenendaal goede voorzieningen heeft. Dat maakt dat wij hier prettig en veilig kunnen leven. Een schone en veilige woonomgeving; culturele- en sportaccommodaties maken daar onderdeel vanuit. Maar ook economische zaken zoals een goede bereikbaarheid.

De ChristenUnie vindt dat mensen allereest zelf verantwoordelijk zijn voor hun leven. Dat betekent ook dat inwoners eerst zelf bepalen waaraan geld wordt besteed. De gemeente vraagt alleen geld als dat nodig is. Wij zien belasting niet als een sluitpost van de begroting maar als dekking voor kosten van bewuste keuzes. Daarom zijn we terughoudend met de belastingverhoging. Alleen als het echt nodig is.

- De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie.
- De gemeente vraagt alleen belasting als daar een goede reden voor is.
- De gemeente vraagt geen hogere bijdrage van inwoners dan nodig.
- De gemeente gaat verantwoord om met gemeenschapsgeld en haar financiële reserves.
- De dienstverlening van de gemeente (o.a. leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.
- Bij inkoopbeleid zijn in Veenendaal duurzame criteria een harde eis (fair trade, social return on investment, maatschappelijk verantwoord ondernemen en door het mogelijk te maken dat (zorg)inkooporganisaties cao-lonen kunnen volgen).

9.4 Privacy

9.4.1 Bescherming van persoonsgegevens

De gemeente Veenendaal beheert veel persoonsgegevens om haar dagelijkse taken te vervullen. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het beheer van de basisregistratie personen. Voor het vertrouwen van Veenendalers in het functioneren van de gemeente is het van het grootste belang dat er zorgvuldig met deze gevoelige persoonsgegevens wordt omgegaan. Veenendalers hebben daar wettelijk recht op en moeten daarom ook goed geïnformeerd worden over wat er met hun gegevens gebeurt.

- Elke medewerker van de gemeente die gevoelige persoonsgegevens verwerkt, volgt een privacytraining of heeft deze gevolgd.
- Medewerkers in het sociaal domein ontvangen werkinstructies om een zorgvuldige omgang met gevoelige persoonsgegevens te waarborgen.
- Het vergroten van het privacybewustzijn in de gemeentelijke organisatie moet een belangrijk onderdeel uitmaken van de werkzaamheden van de Functionaris voor Gegevensbescherming.
- De gemeente stelt heldere privacystatements op. Niet de angst voor boetes, maar een intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens is de basis voor het voldoen aan privacywetgeving.

Kandidatenlijst Gemeenteraadsverkiezingen 21 maart 2018

1. Engbert Stroobosscher
2. Tineke Bette-van de Nadort
3. Arjan Koerts
4. Sanny Brunekreeft-Lagerweij
5. Roelof Mulder
6. Willem van Braak
7. Dick Roodbeen
8. Jeroen van Esseveld
9. Jonathan van den Heuvel
10. Jos van den Berg
11. Henk van Soest
12. Johan Blad
13. Aarnaud de Vries
14. Maarten van der Velde
15. Joas Duister
16. Elke Knot-Mijnders
17. André Groenewegen
18. Boaz van den Helder
19. Hanneke van Bellen
20. Nico van der Voet
21. Marco van Blijderveen
22. Elise Riepma
23. Gijsbert Juffer
24. Gerda van Bellen-Bos
25. Jan Wessels
26. Marja van de Lagemaat
27. Jos van Garderen
28. Marja Jager-Vreugdenhil
29. Gerard Prins
30. Els van Dijk
31. Bert Troost
32. Alie Hoek-van Kooten
33. Peter van Veluw
34. Martin de Bruin
35. Dick Lagewaard
36. Ronald Bouw
37. Dirk Koudijs
38. Steven Huibers
39. Roel Jongeneel
40. Gerald Troost